

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/21/2022
Identifikačné číslo spisu:	8715210982
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8715210982.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu MEDUX, s.r.o., so sídlom Levočská 3521/29, Poprad, IČO: 36 815 829, zastúpeného advokátskou kanceláriou Podtatranská advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Družstevná 614/55, Štrba, IČO: 47 234 237, proti žalovanému Spoločenstvo vlastníkov bytov v obytnom dome HRON, so sídlom Mládeže 2351, Poprad, IČO: 37 875 914, zastúpenému advokátkou Mgr. Luciou Lorenčíkovou, so sídlom Murgašova 86/1, Poprad, v konaní o zaplatenie 33 524,84 eur, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 18Cb/271/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 19. marca 2020 č. k. 6Cob/20/2019 - 283, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19. marca 2020 č. k. 6Cob/20/2019 - 239 a rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 28. júna 2018 č. k. 18Cb/271/2015 - 235
z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

Odôvodnenie

Okresný súd Poprad (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 18Cb/271/2015 - 235 z 28. júna 2018 žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobca sa voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 33 524,84 eur s 5,15 % úrokom z omeškania p.a. od 01.07.2014 do zaplatenia. Žalovaná suma predstavuje nezaplatené pohľadávky žalobcu zo zmlúv o dielo uzatvorených medzi stranami sporu, pričom v lehote splatnosti podľa žalobcom vystavených faktúr, nedošlo k uhradeniu ceny za vykonanie diela.

3. Súd prvej inštancie považoval za preukázané, že medzi stranami sporu boli uzatvorené dve zmluvy o

dielo, ku ktorým bol podpísaný splátkový kalendár zvlášť pre každú zmluvu, kde bolo uvedené číslo účtu, na ktorý majú byť jednotlivé platby poukázané.

Žalovaný bol následne upovedomený zamestnancom žalobcu, ktorý bol v pracovnom pomere u žalobcu a bol oprávnený konať za žalobcu aj na základe udeleného splnomocnenia, o údajnej zmene účtu, v prospech ktorého mali byť platby za vykonanie diela žalovaným realizované.

Žalovaný v zmysle tohto upovedomenia dobromyseľne poukázal jednotlivé platby na zmenený účet, ktorý však nepatril žalobcovi. V dôsledku toho, že zamestnanec žalobcu sa týmto konaním dopustil trestného činu podvodu, bol uznaný za vinného a bol mu uložený trest rozsudkom Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6T/34/2016 z 14. júna 2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7To/26/2017 z 15. marca 2018 (ďalej tiež „trestný rozsudok“).

4. Súd prvej inštancie posúdil žalobu ako nedôvodnú, keď sa stotožnil s obranou žalovaného, že z jeho strany došlo k úhrade, a teda zániku žalobcovho nároku, ešte pred podaním žaloby na súd. Vychádzal z toho, že žalovaný poukázal peňažné prostriedky na účet, ktorý mu bol oznámený zamestnancom žalobcu. Žalovaný podľa súdu konal dobromyseľne a žalobca si mal riešiť (pohľadávky, pozn. dovolacieho súdu) v prípade prekročenia právomoci svojho zamestnanca nárokmi zo zodpovednosti v zmysle Zákonníka práce.

5. Súd prvej inštancie zároveň neposúdil splátkový kalendár ako dodatok k zmluvám o dielo, nakoľko to z neho nevyplýva a v tomto prípade nedošlo k zmene zmlúv.

Konštatoval, že samotný splátkový kalendár „je len oznámením o povolení úhrady splátok a o uvedenie zmeny čísla účtu, prípadne podľa obsahu uznaním dlhu“. Súčasne „na margo“ uviedol, že konateľ spoločnosti (žalobcu) E. „vedel a musel vedieť, že boli poskytnuté finančné prostriedky na jeho účet, ktorý bol zriadený na jeho meno a mal právo disponovať s ním a skutočnosť, že umožnil inej osobe disponovať s týmto účtom, nemôže byť na ťarchu žalovaného“.

6. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 19. marca 2020 č. k. 6Cob/20/2019 - 283 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie a v ňom vyjadrené závery za vecne správne, pričom sa v plnom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením (§ 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok [ďalej tiež „CSP“]).

Zdôraznil, že dotknutý zamestnanec žalobcu (ďalej tiež „D.“) bol konateľom žalobcu poverený splnomocnením zo dňa 16.04.2012 k „zastupovaniu firmy vo veciach jednaní o výmene stúpajúcich a ležiacich rozvodov v jednotlivých bytových domoch“, ako aj, že sa tento zamestnanec splnomocnením u žalovaného preukazoval. Taktiež uviedol, že D. bol trestným rozsudkom uznaný za vinného, že podvodným konaním spôsobil žalobcovi škodu vo výške 33 525,84 eur. Vzhľadom na toto rozhodnutie v trestnom konaní, ktoré vo výrokovej časti uvádza ako poškodeného žalobcu a nie žalovaného, pričom skutkové okolnosti v trestnej veci ako aj predmetnej obchodnoprávnej veci sú podľa odvolacieho súdu totožné, považoval

za irelevantné odvolacie námietky žalobcu, že žalovaný s prihliadnutím na okolnosti sporu musel vedieť, že D. prekračuje svoje poverenie vyplývajúce z jeho pracovného zaradenia, podľa ktorého pracoval ako servisný technik, „lebo nie je nijako prípustné, aby si žalobca uplatňoval nárok v rovnakej výške na základe identického skutkového stavu aj v trestnom konaní a následne....aj v obchodnoprávnom konaní“.

8. Odvolací súd navyše dodal, že aj keby vo veci nebolo právoplatne rozhodnuté v trestnom konaní, súdom prvej inštancie citované ust. § 15 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej tiež „ObZ“) zakotvuje tzv. zákonné splnomocnenie na konanie za právnickú osobu. V tejto súvislosti odvolací súd podal všeobecný výklad uvedeného ustanovenia zákona a podporne k tomu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Odo/317/2005 a na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/17/2000. Zároveň odvolací súd s odkazom na výsledky dokazovania pred súdom prvej inštancie konštatoval, že žalovaný nemohol ani pri zachovaní

náležitej opatrnosti predpokladať, že D. nie je oprávnený zmeniť číslo účtu, na ktoré má žalovaný uhradiť zostatok pohľadávky. Uvedené vyvodil z toho, že tento zamestnanec disponoval plnomocenstvom zo 16.04.2012, ktoré predstavovalo generálnu plnú moc vo vzťahu k zastupovaniu žalobcu vo veciach „jednania o výmene stúpajúcich a ležiacich rozvodov jednotlivých bytových domov s tým, že týmto splnomocnením bol poverený D.ku všetkým úkonom okrem podpisovania zmlúv“.

9. K námietke žalobcu o zaujatosti sudkyne konajúcej vo veci pred súdom prvej inštancie odvolací súd v plnej miere odkázal na predchádzajúce samostatné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktorý na totožnú námietku žalobcu uznesením z 21. júna 2016

č. k. 5Ncb/3/2016 - 63 vyslovil, že sudkyňa súdu prvej inštancie, JUDr. Mariana Gavalierová, nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Nakoľko ide o opakovanú námietku zaujatosti, podanú z toho istého dôvodu, odvolací súd poukázal na dôvody vyššie uvedeného rozhodnutia a na § 53 ods. 2 CSP.

10. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej tiež „dovolateľ“) včas dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. e), f) CSP a § 421 ods. 1

písm. a) CSP. Dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

11. Dovolateľ k dôvodom uplatneným podľa § 420 písm. e) CSP uviedol, že vo veci konajúca sudkyňa prvoinštančného súdu si tykala s právnu zástupkyňou žalovaného, oslovovali sa krstnými menami, v dôsledku čoho sa sudkyňa nejavia ako objektívne nezaujatá. Dovolateľ ďalej uviedol, že síce nedisponuje informáciami o intenzite a povahe vzťahu konajúcej sudkyne k právnej zástupkyňi žalovaného, avšak vzhľadom na jej priateľské vystupovanie sa javila ako zaujatá.

12. Uvedené sa malo prejavovať aj v posúdení splátkového kalendára ako jednostranného vyhlásenia, hoci podľa názoru dovolateľa ide o zmenu zmlúv o dielo. Tento svoj názor vyvodzoval dovolateľ z toho, že ide o písomnú dohodu o zmene splatnosti ceny diela a o určení konkrétnych čísiel účtov, na ktoré mal žalovaný uhradiť cenu diela a keďže na splátkových kalendároch k obojm zmluvám o dielo sú podpísané obe strany sporu, je z týchto úkonov zrejmá zhodná vôľa strán zmeniť splatnosť ceny diela a číslo účtu, na ktorý sa má plniť.

V tejto súvislosti dovolateľ namietol aj vadu podľa § 420 písm. f) CSP, keďže právny záver týkajúci sa posúdenia splátkových kalendárov nebol súdom prvej inštancie žiadnym spôsobom odôvodnený a odvolací súd sa s ním bez ďalšieho odôvodnenia len stotožnil, čím došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces.

13. Taktiež vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ poukázal na postup odvolacieho súdu pri prejednávaní odvolacieho dôvodu uplatneného na základe § 365 ods. 1 písm. c) CSP. Podľa dovolateľa odvolací súd postupoval nesprávne, keď aplikoval § 53 ods. 2 CSP, keďže toto ustanovenie upravuje rozhodovanie súdu prvej inštancie o duplicitnej námietke zaujatosti uplatnenej z rovnakého dôvodu, ak už o nej rozhodol nadriadený súd. Nejde teda o postup, ktorý by mohol aplikovať odvolací súd pri prejednávaní odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP. Odvolací súd sa mal uvedenou námietkou zaujatosti v rámci odvolacieho konania zaoberať z dôvodu, že ide o samostatný odvolací dôvod. Nakoľko sa podľa dovolateľa odvolací súd s danou odvolacou námietkou nezaoberal a nevysporiadal, odôvodnenie jeho rozhodnutia je arbitrárne, a teda došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces.

14. V súvislosti s prípustnosťou a dôvodnosťou dovolania v časti podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ ďalej poukázal na vnútornú rozporupnosť rozsudku odvolacieho súdu, ktorý na jednej strane tvrdí, že sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorý posúdil nárok žalobcu ako nárok na zaplatenie ceny diela zo zmlúv o dielo podľa Obchodného zákonníka a žalobu zamietol preto, že podľa neho tento záväzok zanikol splnením a na druhej strane odvolací súd tvrdí, že ide o nárok na náhradu škody žalobcu voči dotknutému zamestnancovi žalobcu. Výtkol odvolaciemu súdu úvahu, že ak žalobcu ako osobu poškodeného už určil Okresný súd Poprad v trestnom rozsudku sp. zn. 6T/34/2016, tak odvolací súd mal za to, že je týmto rozhodnutím viazaný, v dôsledku čoho ani nemôže inak rozhodnúť v záujme zachovania princípu právnej istoty. Podľa dovolateľa takto odvolací súd právne posúdil nárok žalobcu inak ako súd prvej inštancie, pričom nedal dovolateľovi možnosť vyjadriť sa k zmene právneho posúdenia nároku pred rozhodnutím vo veci, a preto odňal dovolateľovi právo vyjadriť

sa k zmene právneho posúdenia žalovaného nároku, čím porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie. K tomu dovolateľ poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 233/2010 zo 6. mája 2010. Keďže nárok žalobcu je podľa dôvodov napadnutého rozhodnutia buď nárokom zo zmlúv

o dielo alebo nárokom na náhradu škody, pričom tieto dva nároky sa vzájomne vylučujú,

je rozsudok odvolacieho súdu podľa dovolateľa vnútorne rozporný do takej miery,

že je nezrozumiteľný. Týmto zmatečným odôvodnením rozsudku mal odvolací súd rovnako zasiahnuť do práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie, do ktorého patrí aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Dovolateľ v tejto súvislosti poukázal na nález ústavného súdu

sp. zn. I. ÚS 242/2007 z 3. júla 2008.

15. Uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ odôvodnil tým, že sudy nižších inštancií sa odchyľili od ustálenej judikatúry o právnych úkonoch,

o zmluvách a ich zmenách. Dovolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSSR

sp. zn. Co 3/66 z 29. marca 1968, publikované pod č. R 78/1968 Sbírkky rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR, podľa ktorého „zhodné prejavy vôle smerujúce k vzniku zmluvy, urobené účastníkmi, sú právnymi úkonmi zakladajúcimi v zmysle § 2 ods. 1 OZ medzi účastníkmi občianskoprávny vzťah, z ktorého účastníkom vyplývajú určité práva a povinnosti“, avšak sudy nižších inštancií nepostupovali pri hodnotení splátkových kalendárov v súlade s § 516 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „OZ“)

a ani v súlade s citovaným rozhodnutím. Podľa názoru dovolateľa splátkové kalendáre predstavujú zmenu v obsahu zmlúv o dielo, v dôsledku čoho žalovaný neuhradil cenu diela, keďže plnil v rozpore so zmluvou na iný ako zmluvne dohodnutý účet, a teda záväzok žalovaného zaplatiť cenu za vykonanie diela nezanikol splnením. Dovolateľ vo vzťahu k uvedenému dodal, že žalovaný si bol vedomý zmluvnej zmeny platobných podmienok, nakoľko túto zmenu dohodol písomne s konateľom žalobcu a na základe takto dohodnutej zmeny aj čiastočne splnil svoj záväzok. Žalovaný s prihliadnutím na tieto okolnosti potom podľa názoru dovolateľa musel vedieť, že dotknutý zamestnanec žalobcu nie je oprávnený meniť platobné podmienky jednoduchým písomným oznámením a rovnako tak si musel

byť vedomý toho, že prekračuje svoje poverenie vyplývajúce z jeho pracovného zaradenia

u žalobcu, kde pracoval ako servisný technik.

16. Dovolateľ ďalej uviedol, že v zmysle bodu 9.1 zmlúv o dielo si strany podľa § 272

ods. 2 ObZ dohodli pre zmenu zmlúv písomnú formu. Preto na zmenu dohodnutého platobného miesta nepostačovala písomná žiadosť dotknutého zamestnanca, ale bola potrebná písomná dohoda zmluvných strán, teda nebolo možné zmeniť číslo účtu len jednostranným prejavom vôle zo strany (zamestnanca) žalobcu, bez písomnej akceptácie zo strany žalovaného.

Podľa dovolateľa znáša riziko spojené s plnením záväzku ten, kto dané plnenie poskytuje,

k tomu poukázal na § 337 ObZ. Ďalej uviedol, že v tomto prípade bol žalovaný uvedený

do omylu (D.), avšak táto okolnosť ide na škodu (riziko) žalovaného. Dovolateľ tiež namietal konštatovanie súdu prvého stupňa, prevzaté do napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, podľa ktorého spoločník a konateľ žalobcu (D. R.) vedel, resp. musel vedieť, že finančné prostriedky boli poskytnuté na jeho účet, zriadený na jeho meno. Podľa dovolateľa zo súvisiacej trestnej veci vyplýva, že podľa vyjadrenia banky spoločník a konateľ žalobcu s uvedeným účtom nikdy nedisponoval, nedisponoval ani s platobnou kartou a nedostával ani výpisy z účtu.

17. Záverom dovolateľ namietol odňatie práva na súdnu ochranu v dôsledku toho, že nemal žiadne právo argumentovať proti tomu, že bol určený ako poškodený v trestnom konaní, pričom rozhodnutie vydané v predmetnom trestnom konaní je podľa názoru súdov nižších inštancií záväzné aj vo vzťahu k zmluvnému nároku na cenu diela, ktorý si dovolateľ uplatnil.

Takto by, vychádzajúc z právnych záverov v rozhodnutí odvolacieho súdu, o nároku

na zaplatenie ceny diela v podstate rozhodol trestný súd bez toho, aby mal dovolateľ v tomto smere akýkoľvek prostriedok nápravy a zároveň bez toho, aby v odôvodnení trestného rozsudku bolo vysvetlené, prečo by žalobca nemal mať nárok na zaplatenie ceny za vykonanie diela.

18. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uplatnenému podľa § 420 písm.

e) CSP považoval žalobcom podanú námietku zaujatosti sudkyne súdu prvej inštancie za nedôvodnú a účelovo vznesenú duplicitne. Žalovaný považoval za nedôvodný

aj dovolací dôvod vyvodzovaný z § 420 písm. f) CSP, keďže odvolací súd právnu kvalifikáciu

žalobcovho nároku nezmenil a pri rozhodovaní vo veci samej ani nepoužil ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní v danej veci nebolo použité, preto nemal povinnosť postupovať podľa § 382 CSP. K dovolaciemu dôvodu uplatnenému podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviedol, že argumenty a námietky dovolateľa nesmerujú k podstatným právnym otázkam, od vyriešenia ktorých záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie, preto dovolanie v tejto časti nie je prípustné. Žalovaný navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť (§ 448 CSP).

19. Dovolateľ sa k podanému vyjadreniu žalovaného nevyjadril.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej tiež „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“), po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP veta pred bodkočiarkou) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je v časti prípustné ako aj dôvodné.

K právnej úprave prípustnosti dovolania

21. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

22. Podľa ustanovenia § 420 písm. e) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

23. Podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces

24. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

25. Podľa ustanovenia § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

26. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

27. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

28. Podľa ustanovenia § 442 CSP, dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil odvolací súd.

29. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim

sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania, vyplývajúce z ust. § 420 alebo § 421 CSP, a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody

a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

K námietke porušenia práva na prerokovanie a rozhodnutie veci nezaujatým súdom v zmysle § 420 písm. e) CSP

30. K dovolaciemu dôvodu uplatnenému podľa § 420 písm. e) CSP dovolací súd uvádza, že v tejto časti nezistil prípustnosť ani dôvodnosť dovolania. Žalobca v rámci podaného odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie opakovane v konaní pred súdmi nižších inštancií vzniesol námietku zaujatosti sudkyne súdu prvej inštancie z dôvodu, že má priateľský vzťah k právnej zástupkyni žalovaného. Odvolací súd v tomto ohľade v napadnutom rozsudku odkázal na predchádzajúce samostatné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 21. júna 2016, sp. zn. 5Ncb/3/2016, v ktorom o totožných námietkach žalobcu krajský súd už rozhodol tak, že dotknutú sudkyňu súdu prvej inštancie nevylúčil z prejednávania a rozhodovania veci. Naviac odvolací súd pre bližšie osvetlenie nedôvodnosti námietky vznesenej žalobcom v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval aj podstatné dôvody tohto predchádzajúceho rozhodnutia o nevylúčení sudkyne. Toto z hľadiska vytýkaného nezaobrerania sa odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP (teda, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd), považuje dovolací súd za dostatočný a zákonný postup odvolacieho súdu. Relevantné bolo, že žalobca v odvolaní neuvádzal k námietke zaujatosti dotknutej sudkyne nové okolnosti, s ktorými by sa už nebol krajský súd vysporiadal v predchádzajúcom samostatnom rozhodnutí. To, že odvolací súd poukázal v dôvodoch rozhodnutia aj na § 53 ods. 2 CSP, podľa ktorého (veta pred bodkočiarkou), na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu súd neprihliada, ak už o nich rozhodol nadriadený súd, podstatné nie je, keďže sa odvolací súd námietkou žalobcu v skutočnosti zaoberal, a vysporiadal sa s ňou vyššie uvedeným spôsobom. Takýmto postupom odvolacieho súdu nemohlo dôjsť k žalobcom namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. e) CSP a ani podľa § 420 písm. f) CSP, pokiaľ ide o síce stručné, ale úmerne k takejto opakovanej námietke žalobcu dostatočné odôvodnenie vysporiadania sa so žalobcovou odvolacou námietkou ako dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP, v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu.

31. Dovolací súd tu pre úplnosť a odstránenie akýchkoľvek pochybností, z hľadiska dôvodov podaného dovolania podľa § 420 písm. e) CSP, dodáva, že zaujatosť sudkyne súdu prvej inštancie žalobcom namietaná už v prvoinstančnom konaní, bola predmetom riadneho súdneho prieskumu v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove v uznesení sp. zn. 5Ncb/3/2016-63 z 21. júna 2016 so záverom, že sudkyňa súdu prvej inštancie nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci a z predmetného rozhodnutia je zrejmé, z akých dôvodov tak krajský súd rozhodol. Ani podľa dovolacieho súdu dovolateľom opakovane namietané tykanie advokátky zastupujúcej protistranu so sudkyňou súdu prvej inštancie, vzhľadom na ich predchádzajúce pôsobenie na jednom pracovisku, samotné neindikuje dôvody pre vylúčenie zákonného sudcu z konania o spore. Pritom samotný dovolateľ uviedol v dovolaní, že „nedisponuje informáciami o intenzite a povahe vzťahu konajúcej sudkyne k advokátke žalovaného, avšak vzhľadom na jej priateľské až familiárne správanie voči zástupkyni žalovaného, sa javilo konanie konajúcej sudkyne ako zaujaté“. Takéto tvrdenie dovolateľa, bez ozrejmenej ďalších okolností, je natoľko subjektívne a všeobecné, že nebolo možné prijať iný záver, než ktorý vyplýva už z predchádzajúceho samostatného rozhodnutia krajského súdu o absencii relevantných objektívnych dôvodov pre vylúčenie sudkyne. Taktiež dovolací súd považuje za vhodné poukázať na doterajšiu judikatúru súdov, podľa ktorej dôvod vylúčenia sudcu nie je daný ani v bežných spoločenských kontaktoch sudcu s advokátmi (uznesenie Ústavného súdu ČR, I. 1436/08), naopak sa vyžaduje, aby išlo o bližší vzťah sudcu s účastníkmi (stranami), poprípade ich zástupcami (uznesenie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 22 Cdo 227/99, SR 1/200 s. 8). A pokiaľ naviac dovolateľ v rámci svojej argumentácie v dovolaní nadviazal tvrdením o znásobení jeho podozrenia o zaujatosti sudkyne v podstate tým, že spor posúdila v jeho neprospech a vydala čo do odôvodnenia nepreskúmateľné rozhodnutie, potom sa žalobcová duplicitná námietka zaujatosti posunula do roviny buď účelových námietok, alebo námietok neprípustných, keďže podľa § 49 ods. 3 CSP dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

32. Záverom k tejto časti dovolania a k tvrdeniu, že zaujatosť sudkyne súdu prvej inštancie sa mala prejaviť aj v posúdení splátkového kalendára ako jednostranného vyhlásenia, pričom podľa názoru

dovolateľa sa jedná o zmenu zmlúv o dielo, dovolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Nc/20/2010 z 19. júla 2010, podľa ktorého „meradlom pre hodnotenie objektivity sudcu nemôže byť subjektívne hľadisko účastníka konania, ktoré je spravidla motivované tým, že súd nekoná a nerozhoduje podľa jeho predstáv. Takéto hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezáujatosti sudcu“.

K námietke porušenia práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP

33. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval aj z ust. § 420 písm. f) CSP, nakoľko mu ako žalobcovi mal súd nesprávnym procesným postupom znemožniť, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K tvrdenej vade zmätočnosti predpokladanej ustanovením § 420 písm. f) CSP malo dôjsť v dôsledku toho, že odvolací súd sa bez náležitého odôvodnenia stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a najmä jeho záverom, že splátkový kalendár predstavuje jednostranné vyhlásenie, taktiež v dôsledku nesprávneho procesného postupu v odvolacom konaní pri prejednávaní odvolacieho dôvodu uplatneného podľa § 365

ods. 1 písm. c) CSP. Dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie a vnútornú rozporuplnosť dôvodov napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ktorý sa na jednej strane stotožnil so závermi súdu prvej inštancie týkajúcimi sa nároku žalobcu na zaplatenie ceny diela zo zmlúv o dielo a na druhej strane odvolací súd uvádzal, že ide o nárok na náhradu škody žalobcu voči dotknutému zamestnancovi žalobcu.

34. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany ako dôsledok nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

Relevantnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia, sú zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva.

Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov.

35. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku,

ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

36. Pokiaľ ide o výhradu dovolateľa, že sa odvolací súd bez bližšieho odôvodnenia len stotožnil s nesprávnym právnym posúdením splátkových kalendárov k zmluvám o dielo ako jednostranných právnych úkonov, dovolací súd uvádza, že v časti, ktorá vo svojej podstate smeruje k výhradám voči nesprávnemu právnemu posúdeniu vecí súdmi nižších inštancií, nie je dovolanie vyvodzované z § 420 písm. f) CSP prípustné. Je tomu tak preto, že išlo o riešenie právnej otázky, od ktorej podľa dovolateľa závisel napadnutý rozsudok, v rámci právneho posudzovania veci, ktorého vecná nesprávnosť je samostatným dovolacím dôvodom odlišným od dovolacieho dôvodu tzv. vady zmätočnosti podľa § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP. Jednou z podmienok prípustnosti a dôvodnosti dovolacieho dôvodu tzv. vady zmätočnosti je, aby sa procesným postupom súdu znemožnilo strane uskutočňovať jej patriace procesné práva, avšak nesprávne právne posúdenie veci nemá dopad na možnosť uskutočňovať procesné práva. Preto je predmetná námietka z hľadiska úpravy v § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP nedôvodná (8Cdo/187/2017) a dovolanie je v tejto často neprípustné,

čo predstavuje dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

37. K ďalšej námietke, že odvolací súd pri zmene právnej kvalifikácie žalovaného nároku oproti rozhodnutiu súdu prvej inštancie mal postupovať podľa § 382 CSP, dovolací súd uvádza, že podľa tohto zákonného ustanovenia, ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Podľa skoršej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu sa postup podľa § 382 CSP týka výlučne hmotnoprávneho posúdenia a prichádza do úvahy v prípade,

ak odvolací súd dospeje k záveru, že žalovaný nárok treba posúdiť podľa iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia. Zároveň musí byť „nové“ ustanovenie právneho predpisu pre vec rozhodujúce. O „nové“ ustanovenie právneho predpisu nejde vtedy, ak už bolo predmetné ustanovenie aplikované v skoršom štádiu konania,

napr. v skoršom rozhodnutí súdu prvej inštancie (zrušenom na základe použitia opravných prostriedkov), alebo ak jeho možná aplikácia bola posudzovaná v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí odvolacieho súdu. Rovnako nemožno dospieť k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, ak pri svojom rozhodovaní použil iné ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu ako súd prvej inštancie, ak sa aplikácie tohto ustanovenia domáhala niektorá zo strán sporu, či už v priebehu prvoinštančného konania, alebo v odvolacom konaní, a druhá strana sporu mala procesnú možnosť sa k tomu vyjadriť (3Obdo/1/2019).

38. Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade nie je možné konštatovať procesnú vadu konania týkajúcu sa nepoužitia postupu odvolacieho súdu podľa § 382 OBZ, keďže zo žiadnej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné vyrozumiť, pod ktoré „nové“ ustanovenia a ktorého hmotnoprávneho predpisu mienil odvolací súd podradiť ním konštatovaný skutkový stav (ods. 26. odôvodnenia). Odvolací súd konkrétne považoval za preukázané, že D. ako zamestnanec žalobcu sa voči žalovanému preukazoval splnomocnením zo 16.04.2012 a zvýraznil, že podľa trestného rozsudku „svojvoľne

a bez súhlasu a vedomia konateľa spoločnosti žalobcu oznámil zodpovednej osobe žalovaného...zmenu účtu“, pričom na tento účet zo strany žalovaného uhradenú sumu spolu 33 525 eur D. ako spolumajiteľ účtu vybral a naložil s ňou nezisteným spôsobom. Odvolací súd v nadväznosti na toto konštatovanie, v súvislosti s väzanosťou súdu inými rozhodnutiami podľa § 193 CSP (predtým § 135 OSP), poukázal na trestný rozsudok

aj z hľadiska právneho posúdenia, keď podľa tohto rozsudku dotknutý zamestnanec žalobcu podvodným konaním spôsobil žalobcovi škodu 33 525 eur. A ďalej v ods. 27 odôvodnenia rozsudku odvolací súd nadviazal vlastným konštatovaním, že „v konaní bolo sporným

kto bol v tejto veci poškodeným zo strany D.“. Napokon odvolací súd, majúc

za to, že je závermi trestného rozsudku viazaný, v danej veci uviedol, že „o samotnej výške nároku súd v trestnom konaní nerozhodoval,.....osoba poškodeného aj výška nároku vyplýva priamo zo skutkovej vety vyhláseného trestného rozsudku“ (ods. 32. odôvodnenia).

Odvolací súd teda v danom civilnom sporovom konaní žalovaný nárok pri právnom posúdení primárne posúdil totožne so súdom prvej inštancie (cena diela), a pokiaľ súčasne konštatoval, že „v konaní bolo sporným kto bol v tejto veci poškodeným zo strany D.“,

tak toto vysvetlil len odkazom na prevzaté závery trestného rozsudku, v ktorom však adhézne konanie neprebehlo, preto ani nepriamo nebolo možné vyvodiť („novú“) hmotnoprávnú úpravu, o ktorú by sa mal odvolacím súdom uvádzaný nárok žalobcu, ako nárok na náhradu škody, a to voči subjektu odlišnému od žalovaného, spravovať. Odvolací súd tak za základ svojho rozhodnutia považoval právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, keďže ho potvrdil a v plnej miere odkázal na jeho odôvodnenie, pričom pre posúdenie sporu závery prevzaté z trestného rozsudku zrejme mienil uvádzať len ako doplnkové a podporujúce podľa neho vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby. Ak by na druhej strane odvolací súd v skutočnosti mienil rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť na základe iného právneho posúdenia, považujúc nárok žalobcu v skutočnosti za škodu, potom v odôvodnení rozhodnutia k tomu neuviedol žiadne právne ustanovenia týkajúce sa (hmotno)právnej úpravy náhrady škody. Z hľadiska § 382 CSP teda ani v jednom spomenutom prípade odôvodnenie napadnutého rozhodnutia neindikuje možnosť konštatovať splnenie kritérií pre aplikáciu tohto ustanovenia. Súčasne však svojím, vo vzťahu k predmetu sporu nedostatočným, vnútorne rozporným

odôvodnením, vyvolávajúcim pochybnosti, o aký právny nárok na strane žalobcu má teda podľa odvolacieho súdu ísť, sa odvolací súd dopustil inej zmatečnej vady, spočívajúcej v nepreskúmateľnosti odôvodnenia svojho rozhodnutia, k čomu sa dovolací súd vyjadruje nižšie.

39. Za prípustnú a opodstatnenú podľa § 420 písm. f) CSP dovolací súd považoval dovolateľovu námietku týkajúcu sa nedodržania potrebných náležitostí odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

40. K tvrdenej vade predpokladanej ustanovením § 420 písm. f) CSP malo dôjsť v dôsledku toho, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako aj rozsudku súdu prvej inštancie nie je dostatočne presvedčivé, je vnútorne rozporuplné, pričom neobsahuje jednoznačné konkretizované odpovede na relevantné právne otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie vo veci samej. V dôsledku toho sa dovolateľovi javí rozhodnutie odvolacieho súdu ako nepreskúmateľné.

41. Dovolací súd v rámci danom uvedenými námietkami dovolateľa preskúmal tak odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie a v potrebnom rozsahu tiež postup oboch súdov nižších inštancií, predchádzajúci vydaniu dotknutých rozhodnutí, aby mohol posúdiť, ktoré skutkové a právne otázky boli relevantné pre rozhodnutie vo veci a či odpoveď na tieto otázky, a to v zákonom vyžadovanej kvalite, sa premietli do napadnutého rozhodnutia. V tomto ohľade dospel k záveru, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí neposkytol primeranú a dostatočnú odpoveď na námietky žalobcu vymedzené v jeho odvolaní podanom proti rozsudku súdu prvej inštancie.

42. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

43. Podľa § 393 ods. 2 a 3 CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.⁽³⁾

Ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

44. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil.

Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy,

resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (príloha oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb., ďalej len „Dohovor“ - I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver.

Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

45. Z judikatúry ústavného súdu vo vzťahu k všeobecnému súdnictvu tiež vyplýva, že jednou z garancií obsiahnutých v pojme práva na spravodlivý proces je aj celkom nepochybné právo

účastníka na riadne odôvodnenie, nielen na uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky odvolateľa zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom. K naplneniu tohto dovolacieho dôvodu

[§ 420 písm. f) CSP, pozn. dovolacieho súdu] preto nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou či svojvoľnosťou. Striktné oddelovanie procesného postupu súdu a rozhodnutia, ktorý je jeho sumárom a výsledkom, nie je ústavne udržateľným konceptom, pretože celý faktický proces súdu

a naň nadväzujúci myšlienkový proces hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania

pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve

cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu

č. k. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021, body 37 až 41).

46. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, a to práve

pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu

na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej

sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov (4 Cdo 171/2005).

47. V prvom rade považuje dovolací súd za potrebné aj vo všeobecnosti uviesť, že na to, aby bolo možné súdom prikrčiť k posúdeniu žalobou uplatneného nároku, tak z hľadiska tvrdených skutočností, o ktoré žalobca nárok opiera, ako aj z hľadiska podradenia skutkového stavu zisteného v konaní pod hypotézu určitej súdom aplikovanej právnej normy, je potrebné ustáliť predmet konania. Inak povedané, je potrebné zo strany súdu jednoznačne identifikovať uplatnený nárok ako predmet civilného sporu a vlastného meritórneho rozhodnutia.

Len tak je možné zo strany súdu správne zamerať dokazovanie a po jeho vyhodnotení,

na zistený skutkový stav týkajúci sa konkrétneho nároku žalobcu aplikovať správne právne normy a tie aj správne interpretovať. Takto súdom prijaté závery sa následne musia, spôsobom predpísaným zákonnou úpravou civilného sporového konania, premietnuť do súdneho rozhodnutia, a to tak do jeho výrokovej časti ako aj do jeho odôvodnenia.

Správne ustálenie (identifikovanie) predmetu konania je tak určujúce nielen pre meritórne rozhodnutie civilného súdneho sporu, ale aj pre jeho odôvodnenie. V danom prípade bolo nepochybné, že predmetom sporu bol nárok zhotoviteľa voči objednávateľovi diela

na zaplatenie časti zmluvne dojednanej ceny diela. Podľa žalobcu tento jeho nárok doposiaľ trvá. Vzhľadom na obranu žalovaného, že uplatnenú pohľadávku žalobcu už zaplatil,

a to na účet označený zamestnancom žalobcu, hoci sa neskôr ukázalo, že účet žalobcovi nepatrí, zostalo v konaní sporným, či došlo k zániku žalobcom uplatneného peňažného nároku splnením.

48. Keďže napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu došlo k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom odvolací súd za použitia ust. § 387 ods. 2 a 3 CSP odkázal

na odôvodnenie prvoinštančného rozsudku, s ktorým sa stotožnil, dovolací súd sa v rámci svojho prieskumu v dovolacom konaní v potrebnom rozsahu oboznámil aj s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho odôvodnením. Pritom zistil, že súd prvej inštancie sústredil právne posúdenie veci do jediného odseku (odsek 23. odôvodnenia), v ktorom veľmi stručne

(v šiestich vetách) vyjadril právne dôvody, pre ktoré nepovažoval žalobcom uplatnený nárok za dôvodný a zamietol ho. Súd prvej inštancie pritom nedodržiaval náležitosti stanovené

pre odôvodnenie rozsudku v § 220 ods. 2 CSP, keďže v danom prípade prílišná stručnosť odôvodnenia v ťažiskovej pasáži týkajúcej sa právneho posúdenia sporu spôsobila nedostatočnosť, neúplnosť a tým nepreskúmateľnosť podstatnej časti rozhodnutia, v miere predstavujúcej vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. A pokiaľ odvolací súd za základ svojho rozhodnutia považoval práve takto nedostatočne

vyjadrené dôvody prvoinštančného rozhodnutia, ktoré postupom podľa § 387 ods. 2 CSP v plnej miere aproboval do odôvodnenia svojho rozhodnutia, potom aj napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nevyhnutne trpí rovnakou zmätočnosťou vadou.

49. Ide v podstate o to, akým spôsobom oba sudy nižších inšancií pristúpili v odôvodnení svojich rozhodnutí k osvetleniu vyhodnotenia podstatných skutkových a právnych otázok kľúčových pre (vecne správne) rozhodnutie, teda či dali relevantnú, zrozumiteľnú a preskúmateľnú odpoveď na tieto otázky, týkajúce sa nimi ustáleného predmetu konania. Pokiaľ ide o skutkový stav vyodený z vykonaného dokazovania, oba sudy nižších inšancií považovali za preukázané, že medzi sporovými stranami boli uzavreté dve písomné zmluvy o dielo, na základe ktorých žalobca ako podnikateľ (obchodná spoločnosť s ručením obmedzeným), v zmluvnom postavení zhotoviteľa, plnil - zhotovil a odovzdal dielo žalovanému spoločenstvu vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktorý mu mal zvyšnú časť ceny diela, žalobcom riadne fakturovanú, zaplatiť v zmluvne dohodnutom čase a dohodnutým spôsobom (bezhotovostne na bankový účet uvedený vo faktúre). Podľa žalobcu k zmluvne dohodnutému zaplaceniu ceny diela doteraz nedošlo. Za také plnenie nepovažoval splátky ceny diela uhradené žalovaným na iný než zmluvne dohodnutý účet, teda na bankový účet, ktorý nepatril žalobcovi, ale bol zriadený síce konateľom žalobcu, avšak nie pre žalobcu, ale za iným účelom - v prospech spoludisponenta účtu, D., v rozhodnom čase zamestnanca žalobcu. Tento zamestnanec aj podľa výslovného znenia v oboch zmluvách o dielo z 15.04.2013 bol označený za zástupcu žalobcu „vo veciach technických: p. D. - technický riaditeľ“.

50. Súd prvej inšancie považoval žalobu za nedôvodnú, stotožniac sa s obranou žalovaného o zániku žalovaných pohľadávok zaplacením faktúr žalobcu (č. 2013/097 a č. 2013/069) žalovaným „na účet, ktorý mu bol oznámený zamestnancom žalobcu, ktorý bol v riadnom pracovnom pomere u žalobcu a bol oprávnený konať za žalobcu aj na základe udeleného splnomocnenia od zamestnávateľa“. Podľa dovolacieho súdu sa však súd prvej inšancie nevyjadril k tomu, že z oboch zmlúv o dielo vyplýva stranami dohodnutá výhrada písomnej formy, vrátane zmien zmlúv len formou písomných dodatkov (čl. IX, bod 9.1).

Ďalej absentuje vyhodnotenie preukázanej okolnosti, že D. mohol zabezpečovať pre žalobcu z pozície jeho zamestnaneckého pomeru technické činnosti a nebol štatutárnym orgánom. Konateľom žalobcu bol Dušan Medla. To výslovne vyplývalo aj zo znenia oboch zmlúv. Súdmí oboch inšancií uvádzané splnomocnenie od zamestnávateľa pre D., podľa dátumu udelené pred uzavretím zmlúv o dielo, na základe ktorého podľa obrany žalovaného mohol konať v mene zamestnávateľa aj v zmluvných záležitostiach

so žalovanou stranou (meniť zmluvné podmienky, uzatvárať dodatok), sa v spise tak ako bol predložený dovolaciemu súdu, nenachádza. Odhliadnuc od toho, žalobca (dovolať) takéto poverenie pre žalovaného, z hľadiska rozsahu oprávnenia splnomocnenca,

v kontexte znenia dátumovo neskoršie uzavretých zmlúv o dielo a dohôd o splátkovom kalendári, popiera. S tým nekorešponduje konštatovanie v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu v ods. 26 odôvodnenia, že „v konaní pred súdom prvej inšancie bolo preukázané a nebolo to ani sporné, že pán D. bol ako zamestnanec žalobcu konateľom žalobcu poverený splnomocnením zo dňa 16.4.2012 k zastupovaniu žalobcu vo veciach „zastupovania firmy

vo veciach jednaní o výmene stúpajúcich a ležiacich rozvodov v jednotlivých bytových domov“...“. V tomto smere teda v odôvodnení rozhodnutí oboch súdov nižších stupňov absentujú presvedčivé právne úvahy o obsahu a význame uvádzaného splnomocnenia datovaného pred uzavretím zmlúv o dielo a v porovnaní s tým, že v samotných zmluvách

bol D. označený len ako technický zástupca, pričom ako štatutárny orgán bol uvedený konateľ Dušan Medla, práve ktorý zmluvy ako aj následné splátkové kalendáre v mene žalobcu podpísal, a to spoločne so žalovaným.

51. Súd prvej inšancie uviedol, že „neposúdil splátkový kalendár ako dodatok k zmluve a nevyplýva z tohto písomného dokumentu, že ide o dodatok k zmluve“.

K tomuto sa odvolací súd v rámci právneho posúdenia veci v kontexte námietok žalobcu v odvolaní, zhodných s dovolaciami, nijako nevyjadril. Súd prvej inšancie v podstate bez toho, aby v odôvodnení

svojho rozhodnutia akokoľvek vysvetlil aplikáciu ním len odcítovaných právnych ustanovení (ods. 11. až 22 odôvodnenia) a najmä, ako ich interpretoval na ním uzavretý skutkový stav v spore, len stroho uviedol svoj záver, podľa ktorého „došlo k zániku záväzku zaplatením,...žalovaný konal dobromyseľne a žalobca si mal riešiť v prípade prekročenia právomoci svojho zamestnanca nárokmi upravujúcimi zodpovednosť v zmysle Zákonníka práce“.

52. Pokiaľ k uvedeným záverom v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie celkom absentujú relevantné právne úvahy, opierajúce sa o konkrétne právne normy a ich interpretáciu, aplikujúc ich na zistený skutkový stav, tak uvedené nedostatky neodstránil v napadnutom rozhodnutí ani odvolací súd. Ten (v ods. 33.) síce uvádzal všeobecné teoretické východiská pre aplikáciu ustanovenia § 15 ObZ, avšak následne (v ods. 34.) bez zodpovedajúceho interpretačného vysvetlenia súvislostí tejto normy so skutkovým stavom v danom spore vyslovil, že splnomocnenie zo 16.04.2012 možno pokladať za generálnu plnú moc vo vzťahu k zastupovaniu žalobcu. Prítom sa k predmetnej veci primeranou právnou úvahou dostatočne nevysporiadal s časovo neskorším znením zmlúv o dielo i splátkových kalendárov, okolnosťou ich podpísania žalovaným a konateľom žalobcu, t.j. nie D., ani nesúlalom medzi týmito súvislosťami a neskorším akceptovaním zo strany žalovaného len jednostrannej žiadosti D., o zaslanie splátok ceny diela na iný, než stranami vzájomne písomnou formou dohodnutý, bankový účet žalobcu. Nezaoberal sa z hľadiska právneho posúdenia ani tým, že v texte splnomocnenia mala byť uvedená výhrada „okrem uzatvárania zmlúv“. Tu k jednoznačnému záveru odvolacieho súdu o dobromyseľnosti žalovaného rovnako chýba predchádzajúca právna úvaha, opierajúca sa nielen o právnú úpravu vhodne aplikovanú na daný skutkový stav, ale aj o úvahu v súvislosti s kritériom primeranej obozretnosti prirodzene vyžadovanej pre konanie žalovaného ako zmluvnej strany, v mene ktorého konal predseda spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Inak povedané, len holé závery vyjadrené v rozhodnutí súdu prvej inštancie a čiastočne, avšak nedostatočne doplnené v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu, pokiaľ neboli podopreté o dostatočne a jasne vyjadrené právne posúdenie sporu, opierajúce sa o konkrétne právne normy a ich interpretáciu na zistený skutkový stav vo veci, nespĺňajú náležitosti vyžadované tak ust. § 220 ods. 2 CSP ako aj § 393 ods. 2 a 3 CSP pre dostatočné, zrozumiteľné a najmä preskúmateľné odôvodnenie meritorneho rozhodnutia súdov nižších inštancií. Z týchto dôvodov napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nemôže spĺňať ani zákonné kritérium presvedčivosti.

53. V neposlednom rade dovolací súd uvádza, že považuje za nedostatočné a javiace sa ako vnútorne protirečivé odôvodnenie zamietnutia žaloby na zaplatenie zmluvne dohodnutej ceny diela tým, že v trestnom konaní bol vo vzťahu k odsúdeniu D. pre podvod, označený ako poškodený žalobca, so záverom odvolacieho súdu, že nie je nijako prípustné, aby si žalobca uplatňoval nárok v rovnakej výške na základe identického skutkového stavu aj v trestnom konaní a následne aj v civilnom sporovom konaní. V prvom rade odvolací súd nevysvetlil, v čom konkrétne vidí totožnosť skutkových okolností a predmetu posudzovaného sporu o zaplatenie ceny diela ako nároku zo zmluvy sporových strán, s adhéznym konaním o náhradu škody v dotknutej trestnej veci vedenej proti bývalému zamestnancovi žalobcu. Nepochybne pre rozsudok súdu je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 veta prvá CSP). V tomto ohľade sa odvolací súd dostatočne nevyjadril k tomu, že žalobca zobral nárok na náhradu škody v trestnom konaní späť, ani k odlišnosti účastníkov týchto konaní. Preto nebolo uspokojivo vysvetlené len strohé konštatovanie, dodatočne uvádzané odvolacím súdom v napadnutom rozsudku, o totožnosti nárokov žalobcu v oboch spomínaných súdnych konaniach. V tejto súvislosti vo vzťahu k predmetu nároku v danom konaní mäťúco vyznieva odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu aj v tej časti, v ktorej uvádza (v ods. 27.), že v konaní bolo sporným, kto bol v tejto veci poškodeným zo strany D.. Uvedené konštatovanie ako aj pomerne obsiahle s tým súvisiace odôvodnenie (ods. 26. až 32.) venované viazanosti súdu inými rozhodnutiami (§ 193 CSP), totiž nekorešponduje s predmetom sporu, ktorým je peňažná pohľadávka zhotoviteľa na zaplatenie ceny diela zo strany objednávateľa diela. Nejednoznačne vyznieva aj časť úvodnej vety v ods. 33. odôvodnenia napadnutého rozsudku, „že aj keby nebolo právoplatne rozhodnuté v trestnom konaní“, tak z § 15 ObZ má vyplývať pričítateľnosť prekročenia konania zamestnanca jeho zamestnávateľovi. Taktiež nejednoznačne vyznieva záverečné konštatovanie odvolacieho súdu (v ods.

34. odôvodnenia), že „žalovaný vzhľadom na okolnosti prípadu nemohol mať žiadnu pochybnosť o tom, že D. nebol oprávnený na predmetný úkon v mene žalobcu“.

54. Podstatné však podľa dovolacieho súdu zostáva právne posúdenie okolnosti zaplatenia ceny diela žalovaným na iný než žalobcov účet určený zmluvou, s čím sa pri nedostatočne odôvodnenom závere súdu prvej inštancie o zániku žalobcovej pohľadávky, mal odvolací súd prioritne a náležite vysporiadať v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. V tomto ohľade však odvolací súd len odkázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, vykazujúceho znaky zmätočnej vady podľa § 420 písm. f) CSP. Nedostatočné k tomu potom bolo

aj doplnenie dôvodov v rozhodnutí odvolacieho súdu v súvislosti s trestným rozsudkom voči zamestnancovi žalobcu a ku konaniu tohto zamestnanca voči žalovanému z hľadiska § 15 ObZ.

55. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené k tejto časti dovolania, týkajúcej sa dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, sumarizuje, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno z hľadiska námietok žalobcu považovať za dostatočne a presvedčivo odôvodnené, a to v miere predstavujúcej zmätočnosť vady.

56. Dovolací súd preto dospel k záveru, že odvolací súd namietaným postupom v odvolacom konaní porušil základné právo dovolateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a právo na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Preto bolo dovolanie žalobcu v tejto časti nielen prípustné, ale aj dôvodné.

57. Jediným možným prostriedkom nápravy porušenia dotknutých práv žalobcu je v takom prípade zrušenie napadnutého rozsudku ako aj rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktoré už bude zodpovedať požiadavkám spravodlivého súdneho procesu a bude obsahovať odpovede na všetky pre rozhodovaný spor podstatné (skutkové a právne) otázky.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 421 ods. 1 CSP)

58. Dovolateľ prípustnosť dovolania kumulatívne vyvodzoval aj z dôvodov ním výslovne odvodzovaných z ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

59. Pre dovolanie prípustné podľa § 421 CSP platí, že ho možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdený dovolací dôvod uvedeným spôsobom, je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

60. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí mať charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o právnu otázku, nie o otázku skutkovú. Z dikcie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa rozumie tak otázka hmotnoprávna ako aj procesnoprávna. Musí však ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie.

Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, teda vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu, aj keby bola v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Dôvodnosť

prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP predpokladá, že pri riešení právnej otázky, kľúčovej pre rozhodnutie vo veci samej, sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

61. Dovolateľ odvodzuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania v tejto časti podľa § 421

ods. 1 písm. a) CSP, ktorá má spočívať v nesprávnom právnom posúdení splátkových kalendárov, ktoré podľa názoru dovolateľa čiastočne zmenili obsah záväzkov zmluvných strán. V nadväznosti na to dovolateľ tvrdí, že žalovaného záväzok nezanikol splnením, nakoľko plnil na iný, ako zmluvne dohodnutý účet. Ďalej v súvislosti s uvedenou námietkou dovolateľ argumentoval, že žalovaný musel vedieť, že dotknutý zamestnanec žalobcu nie je oprávnený meniť platobné podmienky jednoduchým písomným oznámením, keďže v priebehu trvania zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania došlo k zmene platobných podmienok,

a to písomnou zmenou zmluvy, podpísanou štatutárnymi zástupcami zmluvných strán. Vzhľadom k tomu teda žalovanému muselo byť zrejmé, že dotknutý zamestnanec žalobcu prekračuje rozsah poverenia vyplývajúceho z pracovného zaradenia.

Odklon mal nastať od ustálenej judikatúry týkajúcej sa uzatvárania právnych úkonov, pričom dovolateľ poukázal na judikát č. R 78/1968. Doručením jednostrannej žiadosti zamestnanca žalobcu o zmenu čísla účtu, na ktorý sa mala uhradiť cena za vykonanie diela, nemohlo medzi zmluvnými stranami dôjsť k zmene zmluvného dojednania, pokiaľ ide o číslo účtu, na ktoré sa malo platiť. K zmene dohodnutého čísla účtu mohlo dôjsť len na základe písomnej zmeny zmluvy podľa § 272 ods. 2 ObZ v spojení s bodom 9.1 zmlúv o dielo.

62. Dovolací súd uvádza, že otázka posúdenia právneho charakteru splátkového kalendára ako dvojstranného právneho úkonu, vyplývajúca z dovolania, v zmysle § 421 ods. 1

písm. a) CSP nie je prípustná pre absenciu podmienky „kľúčovej“ otázky pre rozhodnutie odvolacieho súdu, čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti dovolania podľa § 447

písm. f) CSP. Vo vzťahu k pre rozhodnutie podstatnej právnej otázky, či pohľadávka žalobcu zo zmluvy o dielo zanikla zaplatením, síce ide o prejudiciálnu otázku týkajúcu sa dodržania dohodnutej písomnej formy zmluvy a jej následných zmien formou dodatku podpísaného oboma zmluvnými stranami, avšak z obsahu rozhodnutia odvolacieho súdu nie je možné uzavrieť, že by išlo o otázku, na riešení ktorej odvolací súd založil svoje rozhodnutie,

resp. od riešenia ktorej napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu priamo záviselo.

63. Nepochybne otázka ustálenia, posúdenia oprávnenosti a právnych účinkov konania zamestnanca žalobcu a ich dopad na zmluvný vzťah strán, je otázkou významnou pre konečný záver a odpoveď súdu na právnu otázku, od ktorej priamo závisí meritórne rozhodnutie,

či žalovaná pohľadávka zanikla splnením. K zodpovedaniu všetkých týchto,

či už prejudiciálnych otázok alebo otázok kľúčových pre rozhodnutie v spore, však chýba

ako v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu, tak aj v rozsudku súdu prvej inštancie, náležité, dostatočne a zrozumiteľne vyjadrené, a teda preskúmateľné právne posúdenie.

Otázku formulovanú dovolateľom, či splátkové kalendáre predstavujú dvojstranný právny úkon strán, ktorým došlo k zmene zmlúv o dielo aj ohľadom čísla účtu, na ktorý sa mala cena diela objednávateľom (žalovaným) zaplatiť, odvolací súd v rámci právneho posúdenia veci neriešil, keďže v tomto ohľade len prevzal nedostatočne odôvodnené konštatovanie súdu prvej inštancie, že nejde o dodatok k zmluve a že nedošlo k zmene zmluvy učinenej dodatkom, pretože samotný splátkový kalendár je len oznámením o povolení úhrady splátok a o uvedenie zmeny čísla účtu, prípadne podľa obsahu uznaním dlhu. Dovolací súd v rámci svojej prieskumnej činnosti v dovolacom konaní za tohto stavu nemá možnosť riešiť tieto právne otázky, keďže by tým nahrádzal rozhodovaciu činnosť odvolacieho súdu.

Dovolacia otázka je preto neprípustná (je predčasná) a dovolací súd tak nemá možnosť

dať odpoveď na túto žalobcom formulovanú otázku, založenú na tvrdení o prípustnosti dovolania z dôvodu odchýlenia sa odvolacieho súdu od judikatúry vzťahujúcej

sa na posudzovanie dvojstranných právnych úkonov. Z uvedeného vyplýva, že predmetná otázka nastolená dovolateľom z hľadiska § 431 v spojení s § 421 ods. 1 písm. a) CSP v tomto prípade nespĺňa podmienku prípustnosti dovolania.

64. K vyššie uvedenému dovolací súd len poznamenáva, že z doterajších skutkových zistení súdov je zrejmé, že k podpísaniu zmluvnými stranami splátkových kalendárov k úhrade ceny za vykonanie diela

došlo dňa 23.07.2013 a následne, dňa 01.11.2013, bola žalovanému doručená zamestnancom žalobcu žiadosť o zmenu čísla účtu. Z toho vyplýva, že aj v prípade posúdenia splátkových kalendárov ako dvojstranných právnych úkonov, ktoré menia obsah zmlúv o dielo, je za účelom rozhodnutia vo veci podstatné zodpovedať, či chronologicky neskoršie konanie dotknutého zamestnanca žalobcu je v zmysle § 15 ods. 2 ObZ pre žalobcu záväzné.

65. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (R 54/2012).

66. Podľa § 449 ods. 1 a 2 CSP, ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší. (2) Dovolací súd zruší aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, len ak nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu.

67. S prihliadnutím na vyššie uvedené bol daný dôvod zrušenia tak dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako aj rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 449 ods. 1 a 2 CSP a vrátenia veci na ďalšie konanie podľa § 450 CSP súdu prvej inštancie.

68. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne vec prejednať a v novom rozhodnutí sa dôsledne zaoberať všetkými pre vec podstatnými skutkovými a právnymi otázkami ako sú naznačené vyššie v tomto rozhodnutí dovolacieho súdu.

69. Vo vzťahu k ďalšiemu konaniu, s ohľadom na novelu Civilného sporového poriadku účinnú od 1. júna 2023, novo zavádzajúcu prednostnú kauzálnu príslušnosť súdov na konanie v obchodnoprávných sporoch (§ 22 CSP), považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že predmetný spor nespĺňa znaky obchodnoprávneho sporu, hoci ho za taký, avšak bez bližšieho odôvodnenia, označil v napadnutom rozhodnutí odvolací súd.

Z tohto hľadiska nie je podstatné, že súdy nižších inštancií konanie viedli s evidenčným zapísaním sporu do súdnych registrov týkajúcich sa obchodnoprávnej agendy (Cb, Cob). Podstatné je, že na strane žalovanej je spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktoré nie je podnikateľom, pričom ide o subjekt s osobitným právnym postavením vyplývajúcim zo zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Následkom toho ani záväzkový vzťah strán, od ktorého žalobca odvodzuje svoj nárok, nespĺňa charakteristiky podľa § 261 ObZ (tzv. relatívny alebo absolútny obchod). To, že strany si dohodli, že ich zmluvy o dielo sa budú riadiť úpravou podľa Obchodného zákonníka (§ 262 ObZ), rovnako neznamena, že medzi nimi ide o obchodnoprávny spor.

70. Keďže dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátil vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie, tento súd rozhodne aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

71. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.